

КІНЕЗІОЛОГІЧНІ ВПРАВИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ

Дрозд Лариса, старший викладач,
Полтавський національний педагогічний
університет імені В. Г. Короленка

У статті на основі методолого-теоретичного аналізу наукових праць розкрито сутність і специфіку кінезіологічних вправ. З'ясовано, що вправи являються засобом підвищення ефективності корекційної роботи з дітьми з порушеннями мовленнєвого розвитку.

Ключові слова: кінезіологія; кінезіологічні вправи; активізація розумової та мовленнєвої діяльності; міжпівкульна взаємодія.

The article on the basis of methodological and theoretical analysis of scientific works reveals the essence and specifics of kinesiological exercises. It was found that exercises are a means of improving the effectiveness of corrective work with children with speech disorders

Key words: kinesiology; kinesiological exercises; activation of mental and speech activity; interhemispheric interaction.

Сучасний світ стрімко змінюється: запити суспільства настільки великі, що дитина має бути готовою прийняти, орієнтуватися та досягти успіху у великому обсязі інформації. А щоб отримувати та засвоювати велику кількість інформації, їй необхідно розвивати такі психічні процеси, як мислення, пам'ять, увагу та мовлення. Останнім часом збільшилася кількість дітей із різними порушеннями мовлення, знижується інтелектуальний рівень, зменшуються можливості навчання. У той самий час збільшується обсяг знань, які потрібно засвоїти дітям [3].

Кінезіологія – це наука про розвиток головного мозку через рухи. Вона використовується у всьому світі. Асклепід, який жив понад 2000 років тому, вважався основоположником наукової кінезіології у Стародавній Греції. Елементи кінезіології містилися в давньоіндійській йозі, кінезіотерапію використовували ще Конфуцій та Гіппократ.

Відомо, що старіння організму починається зі старінням мозку. Зберігаючи мозок молодим, ми не дозволяємо всьому тілу старіти.

В основних наукових роботах В. М. Бехтерева, О. Р. Лурії, Б. Н. Анохіна та М. Сеченова доведено вплив маніпуляцій рук на функції вищої нервової діяльності та розвиток мовлення. Загальновідомо, що з будь-якому дії рук чи ніг імпульси спочатку проходять через мозок. Такий зв'язок між мозком та діяльністю лежить в основі цієї науки. Засновники стверджують, що обидві півкулі мозку можуть ефективно розвиватися за рахунок спеціальних дій – кінезіологічних вправ [1].

Василь Олександрович Сухомлинський вважав, що рух пальців призводить до розвитку мовленнєвих центрів у головному мозку та посилює координацію мовних зон. Розвиток інтелекту безпосередньо залежить від формування півкуль головного мозку та їхньої взаємодії. Тому дуже важливо запроваджувати цю інноваційну технологію, яка дозволяє тренувати «мозок» у дошкільнят, школярів та дітей із особливими освітніми потребами [3].

Кінезіологія – це наука про вивчення розвитку розумових здібностей та фізичного здоров'я за допомогою спеціальних рухових вправ. Це своєрідна «гімнастика для мозку». З її допомогою процес навчання та виконання будь-якої діяльності стає більш ефективним. Завдяки «гімнастиці мозку» тіло координує роботу правої та лівої півкуль, розвиває взаємодію тіла та інтелекту.

Прикладна кінезіологія – це форма альтернативної медицини, заснована в США в 1964 р. Джорджем Гудхартом. Пол Деннісон – засновник освітньої кінезіології [2].

Кінезіологічні вправи дозволяють створювати нові нейронні зв'язки та покращувати міжпівкульні взаємодії, що лежать в основі інтелекту. Мета кінезіологічних вправ: розвиток міжпівкульних взаємодій, що сприяє активізації розумової діяльності та мовлення.

Завдання:

- розвиток загальної та дрібної моторики;
- розвиток пам'яті, уваги, уяви, мислення;
- розвиток мовлення;
- усунення дислексії;
- зняття емоційної напруги;
- створення позитивного емоційного настрою;
- підвищення стійкості організму до стресу;
- можливість радісного та творчого навчання;
- розвиток навичок та здібностей до навчання [1; 2].

Потрібно зауважити, що поліпшується зв'язне мовлення дітей, покращується пам'ять та концентрація уваги, знижується стомлюваність, активізуються пізнавальні процеси.

Вправи розвивають тіло, підвищують стресостійкість організму, синхронізують роботу півкуль, поліпшують розумову діяльність, покращують пам'ять та увагу. В результаті підноситься емоційне самопочуття, покращується зорово-моторна координація, просторова орієнтація, підвищується регуляторно-координуюча роль нервової системи.

Ця методика дозволяє побачити приховані здібності вашої дитини та розширити можливості її мозку [2].

Приклад комплексу кінезіологічних вправ [1].

1. «Пальці вітаються»: кожен палець по черзі доторкуються до великого пальця, починаючи з мізинця.

2. «Коло»: По черзі рухайте пальцями і з'єднайте їх у формі кільця з великим, вказівним, центральним, безіменним та мізинцем.

3. «Кулак-ребро-долоня»: зображати руку «кулак», потім «ребро», потім «долоня» вниз.

4. Вухо-ніс: правою рукою за ніс, а лівою за праве вухо; поміняйте положення рук один раз (ліва рука доторкується носа, а права рука доторкується лівого вуха).

5. Горизонтальна та вертикальна вісімка: Намалюйте цифру вісім трічі у повітрі у горизонтальній та вертикальній площинах.

6. Симетричне малювання: малювання двома руками одночасно.

7. «Перша лінія»: по черзі обведіть праву та ліву руки, потім обведіть дві руки.

Рекомендації щодо застосування кінезіологічних вправ:

- вправи можна виконувати у будь-який час доби;
- навчання проходять у дружній атмосфері;
- потрібне точне виконання рухів та прийомів;
- вправи виконуються стоячи або сидячи за столом;
- від сильної психічної напруги;
- тривалість заняття залежить від віку і може варіюватися від 5–10 хвилин до 20–35 хвилин на день;
- кожна вправа виконується по 1–2 хвилини у різній послідовності та комбінації.

Підсумовуючи вищесказане приходимо до висновку, що в результаті застосування кінезіологічних вправ покращується фізична форма дітей, підвищується пластичність мозку, долається його функціональна незрілість, що дозволяє досягти значних успіхів у корекції пізнавальної діяльності та порушення мовлення дошкільнят з метою розширення уявлень про предмети навколишнього світу та формування стійкого пізнавального інтересу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Давыдова О. А. Графомоторика. Тренажёр по развитию межполушарного взаимодействия и графомоторных навыков. Москва : Школьная Книга, 2018. 32 с.
2. Деннисон П. Е., Деннисон Г. Е.. Гимнастика мозга : книга для учителей и родителей. Москва : Манн / Иванов и Фербер, 2020. 320 с.
3. Сухомлинський В. О. Розвиток індивідуальних здібностей і нахилів учнів. *Вибрані твори* : в 5 т. Київ : Рад. школа, 1977. Т. 5. С. 130–147.

УДК 378.147.091.33-027.22:376.011

ПРОБЛЕМИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ЛОГОПЕДІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Зелінська-Любченко Катерина,

кандидат педагогічних наук, доцент,
Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка,

Стахова Лариса,

кандидат педагогічних наук, доцент,
Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

У статті висвітлено питання проходження виробничої практики майбутніми логопедами в СумДПУ імені А. С. Макаренка в умовах воєнного стану. Особливу увагу в статті приділено опису специфіки проходження виробничої практики майбутніми вчителями-логопедами на базі Науково-практичного центру кафедри логопедії. Подано основні етапи проходження практики. Доведено, що найголовнішою вимогою до практичної підготовки в будь-яких умовах є ознайомлення зі специфікою роботи логопеда та